

Hållbarhetskompassen
Teknikområde 86
på Jernkontoret
(Stålintustrins
branschorganisation)

- **Hållbarhetskompassen – ett resultat av tre forskningsprojekt med många inblandade (Vinnova på slutet)**
  - **Lite om dess uppbyggnad systemmässigt och alla data**
  - **Huvudsyftena med hållbarhetskompassen!**
  - **Hållbarhetskompasskörningen med Kalmar kommun som medverkande Lovisa Westblom ska berätta om**
  - **Erik Wingårdh och Josefine Röckert från Knowit medverkar också pga dubbla kompasskopplingar**
  - **Diskussion/frågor ....**

  - **Kristian Skånberg, forskningschef TO86**
-

Metodiken bakom kompassen härstammar från en vetenskaplig artikel från 2017

Original Article | [Open Access](#) | [Published: 12 September 2017](#)

Towards systemic and contextual priority setting for implementing the 2030 Agenda

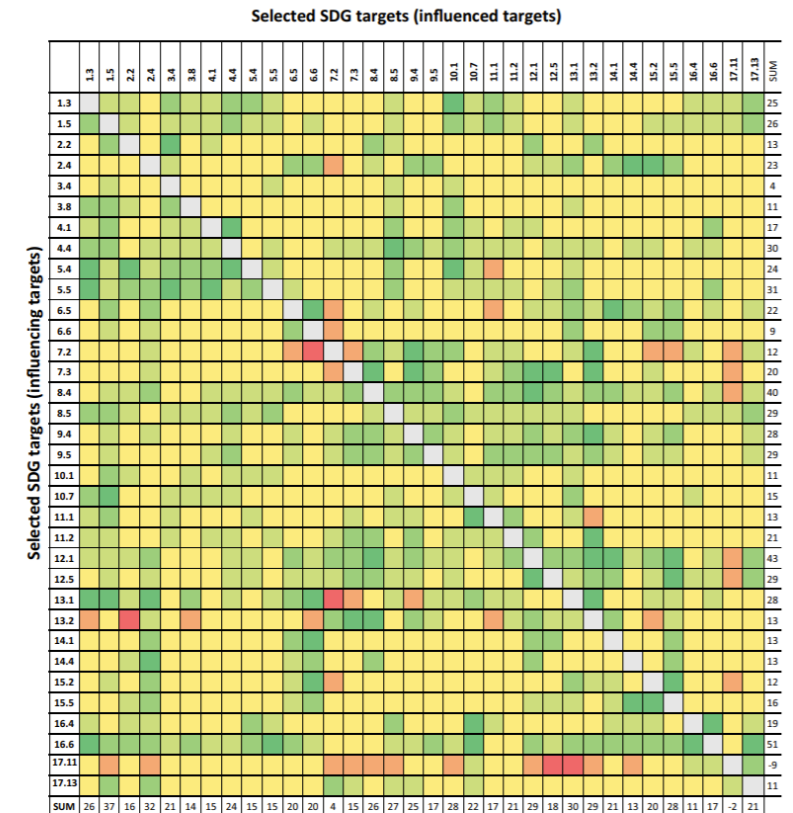
[Nina Weitz](#), [Henrik Carlsen](#) , [Måns Nilsson](#) & [Kristian Skånberg](#)

[Sustainability Science](#) **13**, 531–548 (2018) | [Cite this article](#)

20k Accesses | **170** Citations | **41** Altmetric | [Metrics](#)

Abstract

How the sustainable development goals (SDGs) interact with each other has emerged as a key question in the implementation of the 2030 Agenda, as it has potentially strong implications for prioritization of actions and their effectiveness. So far, analysis of interactions has been

Fig. 2 Cross-impact matrix of 34 targets and their interaction in Sweden. Colour according to scale in Fig. 1: from dark red (-3/cancelling) to dark green (+3/indivisible). The net influence from a target on all other targets is shown by the row-sum and the column-sum shows how much a target is influenced by all other targets in total

Startskottet: Vision 2050 - "Stål formar en bättre framtid"

Leda teknikutvecklingen

Locka och skapa kreativa individer

Leverera miljönytta

Vår tillverkning använder resurser så effektivt att inget annat än **samhällsnyttiga** produkter lämnar företagen.

Handlingsplan för att nå visionen? SEI kopplades in!

Tre forskningsprojekt under åren 2015-22 (stort Vinnovaprojekt)

För att navigera mot samhällsnytta duger inte en handbok – då behövs det en kompass
Alla FN:s länder kunde för en gångs skull enas Nå de globala målen = samhällsnytta

Agenda 2030 Compass / Hållbarhetskompassen

- Strukturerad, hårt faciliterad workshop-metod med ett inbyggt vetenskapligt kompasshus (verktyget)
- Strikt process lyhörd inför alla de medverkandes samlade ökande kunskap ("building co-created knowledge")

Agenda 2030 Compass / Hållbarhetskompassen

- Det gemensamma språket är Agenda 2030 och FN:s 17 hållbarhetsmål, och inte minst de 17 målens ”odelbarhet”.
- För att skapa en hållbar(are) utveckling måste fler mål fås att stödja varandra (mer). Bryt mönstret där de motverkar varandra!

Agenda 2030 Compass / Hållbarhetskompassen

Kompassmetoden får upp våra ögon för de hållbarhetsförbättringar som kan göra mest samhällsnytta, dvs där det finns synergier mellan målen. Deltagarna identifierar akupunkturpunkter värda att trycka på, och hur man kan "navigera runt" målkonflikter

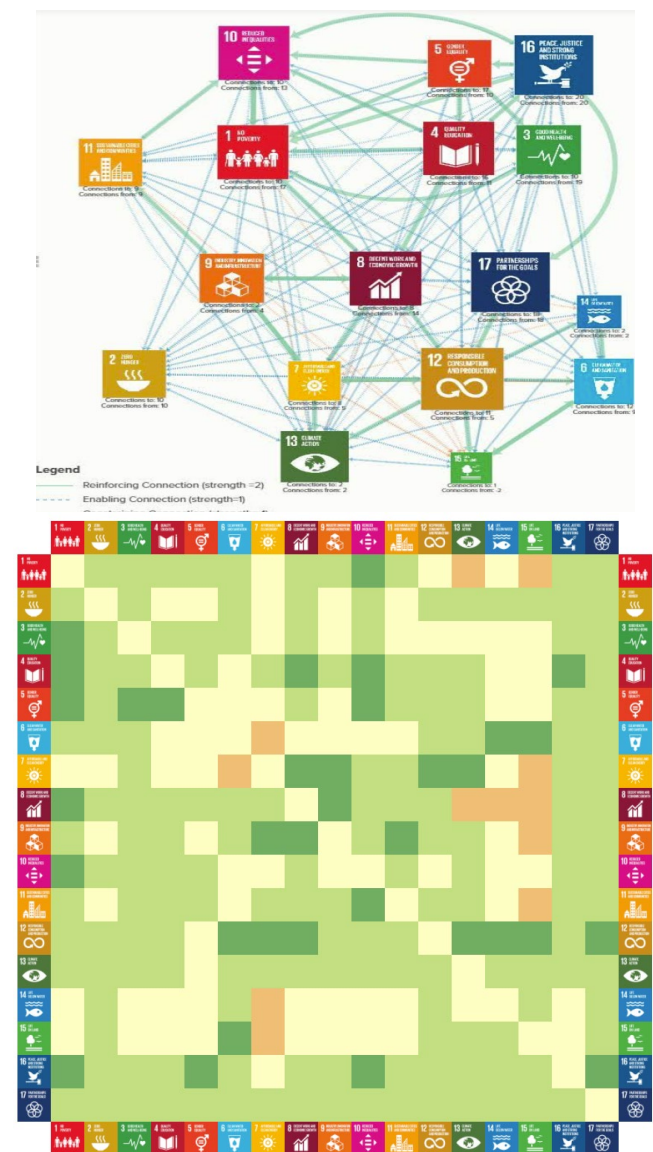
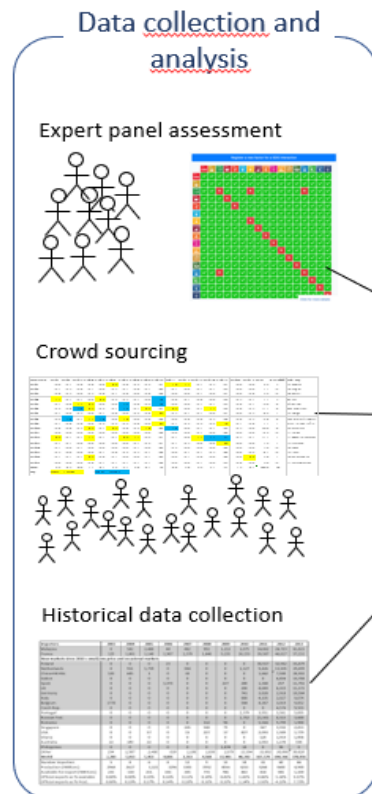
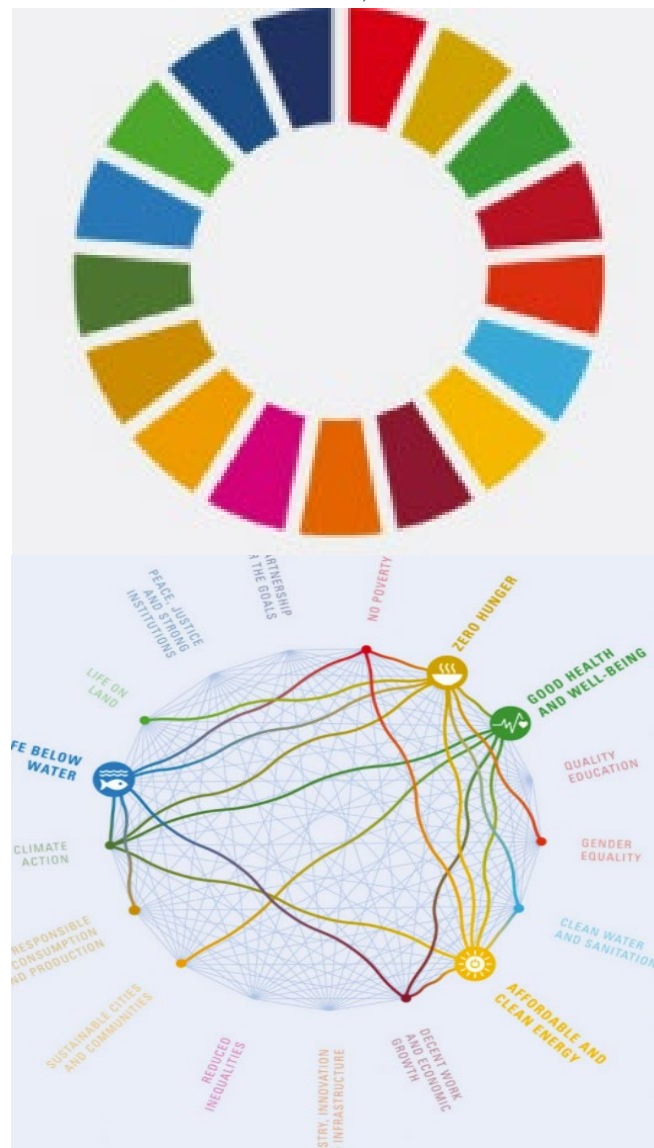
Nu färdigt – för strategiskt viktigt att släppa → T086

Akupunkturmetafor

Agenda2030-akupunkturkarta

Ju grönare desto mer synergi;
Ju rödare desto mer motverkan

Hållbarhetskompassens lanseringar

Using an Agenda 2030 Compass to navigate sustainably towards climate action and SDG implementation

Global lansering: COP27, SDG Pavilion, 10:e november 2022

Hållbarhetskompassen - navigera för att möta FN:s 17 hållbarhetsmål utifrån att Agenda 2030 slår fast att målen är odelbara och påverkar varandra

Svensk lansering: Jernkontoret, 2:a december 2022

Huvudsyftena med hållbarhetskompassen

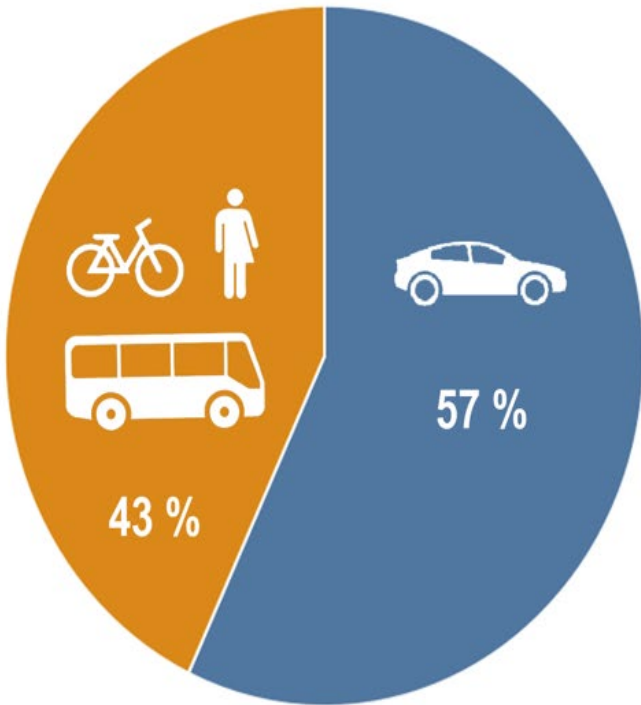
Att få allt fler att prata allt mer om samhällsnytta, och helst utifrån FN:s Agenda 2030 definition som vi bejaktar

Identifiera akupunkturpunkter och de aktörer som man där behöver samarbeta med för att få mer fart på hållbarhetsomställningsskapande goda cirklar. Minst lika viktigt är att hitta nya lösningar/samarbeten där annars onda cirklar riskerar att "fortgå".

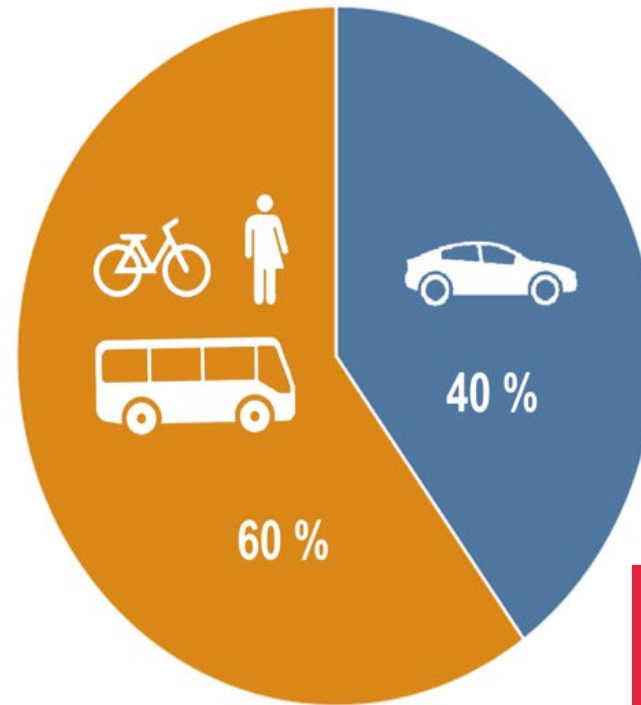
Mer av systemperspektiv i beslutsprocesser för att främja hållbarhetsomställningen

Kalmar kommun – fallstudie: Kalmars mobilitetsstrategi

2019

2035

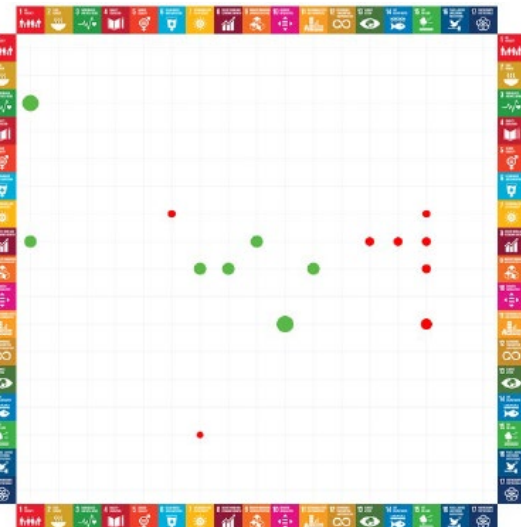
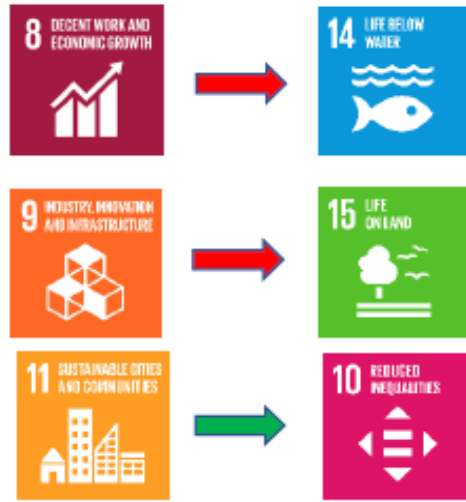
Bakgrund: Kalmar växer!

Kalmar har länge arbetat med Agenda2030 & de globala målen

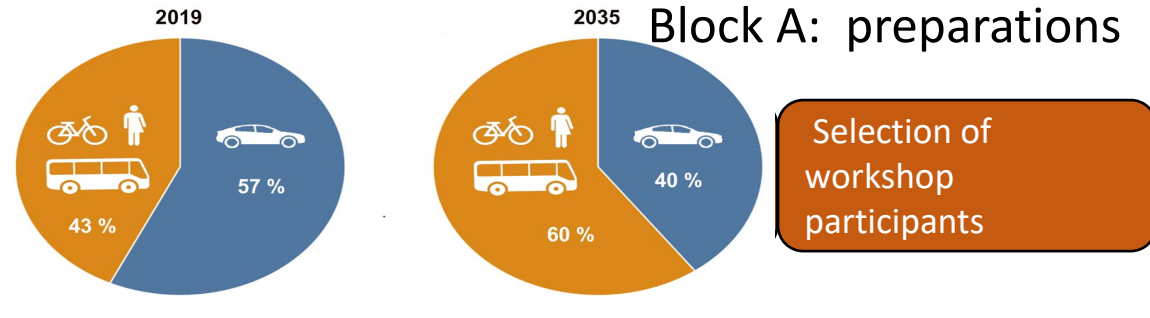
Hur få med alla som behöver vara med i mobilitetsbesluten?

Block D: Acupuncture points

Block A: preparations

Selection of workshop participants

SDG	Positive Impacts	Negative Impacts	Potential Improvements
SDG 3: Good Health and Well-being	Improved health, reduced mortality, increased life expectancy, better mental health, reduced inequalities, improved education, increased economic growth, improved infrastructure, improved cities and communities, improved gender equality, improved clean water and sanitation, improved affordable and clean energy, improved industry, innovation and infrastructure, improved decent work and economic growth, improved partnerships for the goals.	Increased health inequalities, increased mortality, decreased life expectancy, worse mental health, increased inequalities, decreased education, decreased economic growth, decreased infrastructure, decreased cities and communities, decreased gender equality, decreased clean water and sanitation, decreased affordable and clean energy, decreased industry, innovation and infrastructure, decreased decent work and economic growth, decreased partnerships for the goals.	Improved health, reduced mortality, increased life expectancy, better mental health, reduced inequalities, improved education, increased economic growth, improved infrastructure, improved cities and communities, improved gender equality, improved clean water and sanitation, improved affordable and clean energy, improved industry, innovation and infrastructure, improved decent work and economic growth, improved partnerships for the goals.
SDG 5: Gender Equality	Improved gender equality, increased economic growth, improved infrastructure, improved cities and communities, improved decent work and economic growth, improved partnerships for the goals.	Decreased gender equality, decreased economic growth, decreased infrastructure, decreased cities and communities, decreased decent work and economic growth, decreased partnerships for the goals.	Improved gender equality, increased economic growth, improved infrastructure, improved cities and communities, improved decent work and economic growth, improved partnerships for the goals.
SDG 7: Affordable and Clean Energy	Improved affordable and clean energy, increased economic growth, improved infrastructure, improved cities and communities, improved decent work and economic growth, improved partnerships for the goals.	Decreased affordable and clean energy, decreased economic growth, decreased infrastructure, decreased cities and communities, decreased decent work and economic growth, decreased partnerships for the goals.	Improved affordable and clean energy, increased economic growth, improved infrastructure, improved cities and communities, improved decent work and economic growth, improved partnerships for the goals.

Block B: Strategy assessment

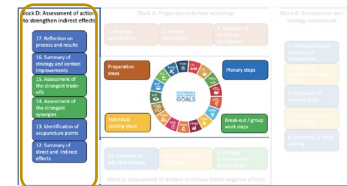
- Relevancy results
- SDG 3: Good Health and Well-being: Score 8 / 8
  - SDG 11: Sustainable Cities and Communities: Score 8 / 8
  - SDG 10: Reduced Inequalities: Score 7 / 8
  - SDG 13: Climate Action: Score 7 / 8
  - SDG 5: Gender Equality: Score 6 / 8
  - SDG 7: Affordable and Clean Energy: Score 6 / 8
  - SDG 9: Industry, Innovation and Infrastructure: Score 6 / 8
  - SDG 15: Life on Land: Score 5 / 8

Block C: Improvements to improve strenghts and reduce risks

VI HJÄLPER ER FRÅN AX TILL LIMPA OCH RESULTATET BLIR KONKRETA FÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG – NÄSTA STEG ÄR RESAN!

Vill ni veta mer eller har frågor?

<https://www.jernkontoret.se/sv/forskning--utbildning/teknikomraden/to-86-hallbarhetskompassen/>

<https://www.sei.org/publications/agenda-2030-compass-sdgs/>

Kalmar(forsknings)rapporten: <https://www.sei.org/publications/agenda-2030-kompassen/>

Mer info? Sök på hållbarhetskompassen (Agenda 2030 Compass) och Jernkontoret / SEI

Eller ta kontakt med oss som jobbar med detta: kristian.skanberg@jernkontoret.se ,
erik.wingard@knowit.se , lovisa.westblom@kalmar.se

Upprop/Artikel av Johan Rockström et al. för att föra in forskning i beslutsprocesser: www.nytimes.com/2022/11/13/
(och tänker man positivt så är kompassen svaret på deras önskningar)

- **everything is connected to everything else — but some kinds of connections matter a lot more than others (våra akupunkturpunkter).**
- **identify the causal mechanisms operating among connected risks studying mechanisms that are amplifying, accelerating and synchronizing global systemic risks (våra kontextkartor).**
- **determining practical ways humanity might intervene .... to tip key economic, social, and ecological systems toward better outcomes (våra förbättringsförslag gällande strategiska akupunkturpunkter).**

Block D: Assessment of actions to strengthen indirect effects

- 17. Reflection on process and results
- 16. Summary of strategy and context improvements
- 15. Assessment of the strongest trade-offs
- 14. Assessment of the strongest synergies
- 13. Identification of acupuncture points
- 12. Summary of direct and indirect effects

Block A: Preparations before workshop

- 1. Strategy specification
- 2. Context description
- 3. Selection of workshop participants

- 11. Summary of adjusted strategy
- 10. Final scoring of SDG impacts
- 9. Strategy improvements – direct effects

Block C: Assessment of actions to reduce direct negative effects

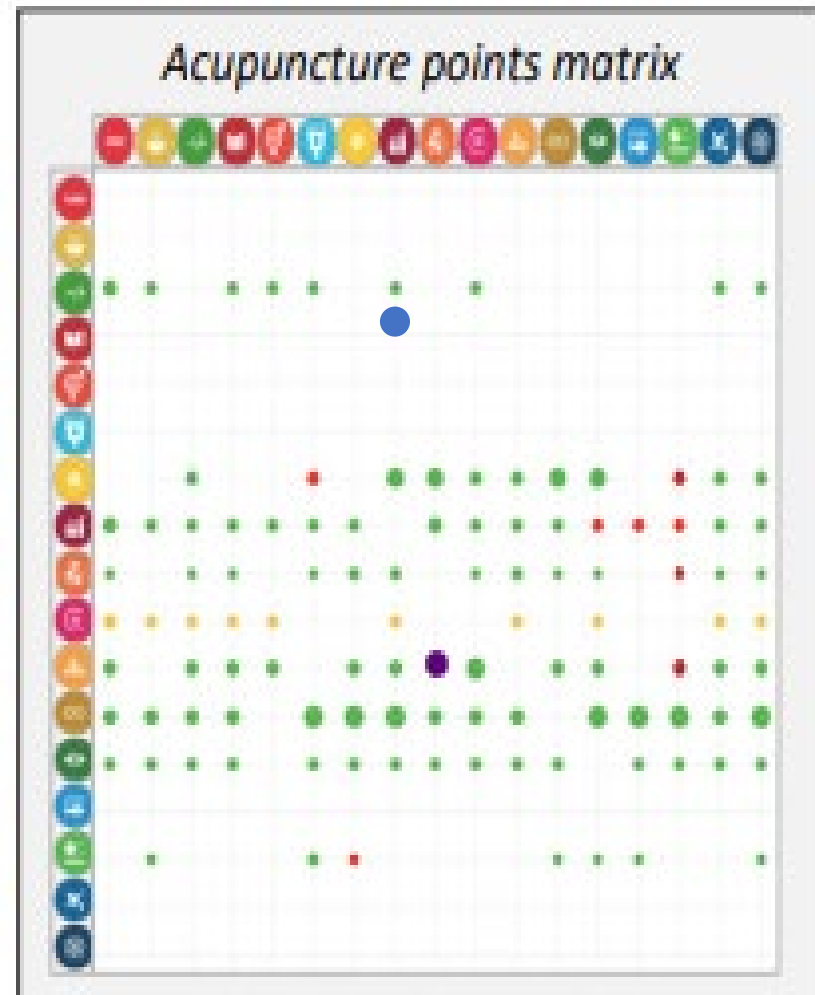
Block B: Introduction and strategy assessment

- 4. Introduction and summary of preparations
- 5. Individual selection of relevant SDGs
- 6. Discussion of relevant SDGs
- 7. Initial scoring of SDG impacts
- 8. Summary of initial scoring

Akupunkturpunkterna är naven i hållbarhetskompassen

- Kompassmetoden pekar ut hållbarhetsförbättringar som gör mest samhällsnytta (akupunkturpunkter)
- "Rätta till" sådant med direkta negativa effekter (**gult**)
- Kraftsamla på det som indirekt drar igång goda cirklar (**grönt**) och hitta samarbetspartners för att få än mer effekt
- I fallstudierna: SDG 11 9. Generellt: SDG 4 8
- Omtag på problemområden som lyser **rött**. Annars riskerar man att via indirekta negativa effekter återupprepa tidigare ohållbara beteenden: risk att upprätthålla onda cirklar

Ett tiotal hållbarhetskompasskörningar gjorda – bl.a.:

Pilotkörningarna om el-scooter, energismart byggande (Ascend/Knowit med fokus på Tamarinden/ Ö-bo), en kommuns mobilitetsstrategi och en regions innovationsstrategi

Slagg som används i vattenreningsprodukter men också för hållfast slaggasfalt

Additiv tillverkning (gjuta med pulver istället för att skära ut från ämnen)

Delningsekonomi (färre men slitstarkare produkter med högre nyttjandegrad)

Vätgassamhället (samhällsnyttan för energisystemet lika stor som för järn/stålindustrin)

"Gröna" arbetsmaskiner kontra de gula arbetsmaskiner man ser överallt

Digitalisering av järn- och stålindustrin och aktörer i deras "nätverk"

Elektrifiering av järn- och stålindustrin och hela det svenska samhället

(Kompetensförsörjnings- och bruksortsattraktivitetssatsningar på gång, liksom byte av koleldad till elektrifierad gjuteriugn, byta fossilt kol mot biokol, norska kommuner vill ha hjälp med sitt hållbarhetsarbete och har då frågat sitt IT-stöd Microsoft som har frågat oss)

Det man planerar ska om det ska vara hållbart kunna fungera bra i flera många olika framtidsvärldar/logiker för vi vet inte vad som väntar

Robust handlingsplan för att leva upp till visionen

Samhällsnytta nämnt i flera handlingspunkter

Samhällsnytta behövde definieras

”System(at)ic analysis beyond current trends”

(och intresse från andra branscher: skog, gruv, ...)